

JEOTERMAL SİSTEMLERDE KORUMA ALANLARI NEDİR, NE DEĞİLDİR

İsmail Hakkı KARAMANDERESİ

JEM Jeolojik Etüt Müşavirlik Bürosu. EVKA-3 Mah.126 Sok. No:1 D.6 35050 Bornova

gmail.h.karamanderesi@gmail.com

ÖZET: 13.06.2007 Tarihinde çıkarılan **5686** sayılı Jeotermal kaynaklar ve Doğal Mineralli sular kanunu, 11/12/2007 tarihli ve **26727** sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Jeotermal Kaynaklar ve Doğal Mineralli Sular Kanunu Uygulama Yönetmeliğinin içerisinde Koruma alanları etütleri yaptırılacaktır denir. Son yıllardaki gelişimler, insanların sıcak su ve soğuk su sistemlerini aşırı şekilde soğuracaklarını göstermiştir. Bu bildiride insanların bu ihtiyaçlarını karşılarken, karşılaştıkları olayları ve bu olaylar karşısında insanların davranış şekilleri hakkında bazı sorunları sergilemek ve bu sorunların çözümünde kullanılması gerekli yöntemleri önermektedir.

Soğuk su sistemleri çok eski yıllardan beri çok yoğun kullanımda oldukları için bunlar hakkında belirlenmiş standartlar tüm dünyada olduğu gibi yurdumuzda da oldukça yerleşmiş veya bazı standartlar yeterince yerleşmiştir.

Sıcak su veya jeotermal enerji sistemlerinde ise bu konuda henüz hiçbir çalışma ve /veya standart yoktur. Jeotermal enerji arama ve araştırmaları günümüze kadar MTA Genel Müdürlüğü tarafından yürütülmüş, bu konudaki standartlar dünya literatüründen derlenmiş veriler ve yayınlardan elde edilen bilgiler ışığında standartlar oluşturulmuştur. Son yıllardaki gelişmeler yurdumuzda özel sektörün de bu konulara hızla girdiği ve yoğun olarak sondajlar yaptığı görülmektedir.

Uygulamalarda Sivas Sıcak Çermik, Bursa Çekirge kaplıcaları, Ağrı Diyadin, Bolu Örencik köyü, Isparta Yakaören köyü kuyusu, Dikili Kaynarca sahasındaki kuyular, İzmir Seferihisar ve Manisa Alaşehir Alkan kuyusu, gibi örneklerde görüleceği gibi kontrolsüz yüksek sıcaklıklı sahalarda koruma alanları geçersiz kalmaktadır.

MTA Genel Müdürlüğü kontrolünde yapılacak olan bu etütlerde uygulamaların tutarsızlığı çözüm önerisi üretilmesi gereken kesin bir konudur.

Bu bildiride konu çok boyutlu tartışılmakta ve çözüm önerileri ileri sürülmektedir.